

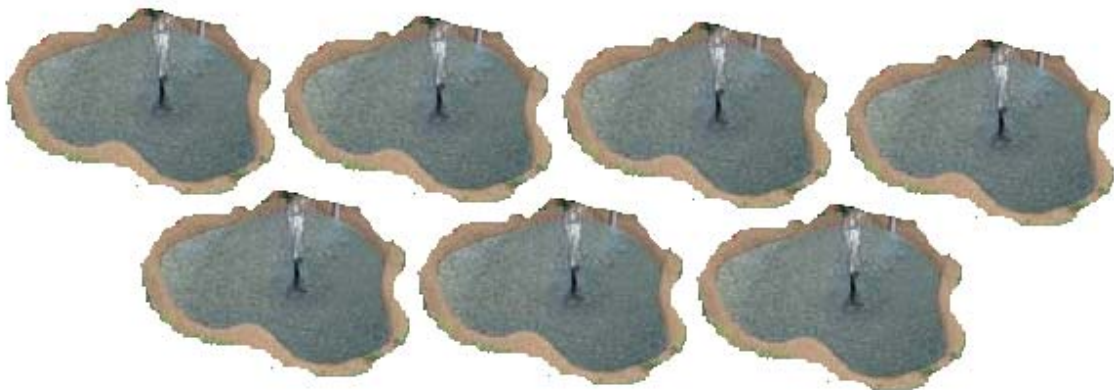
Waney 33

Beh'ir

H'ewiz

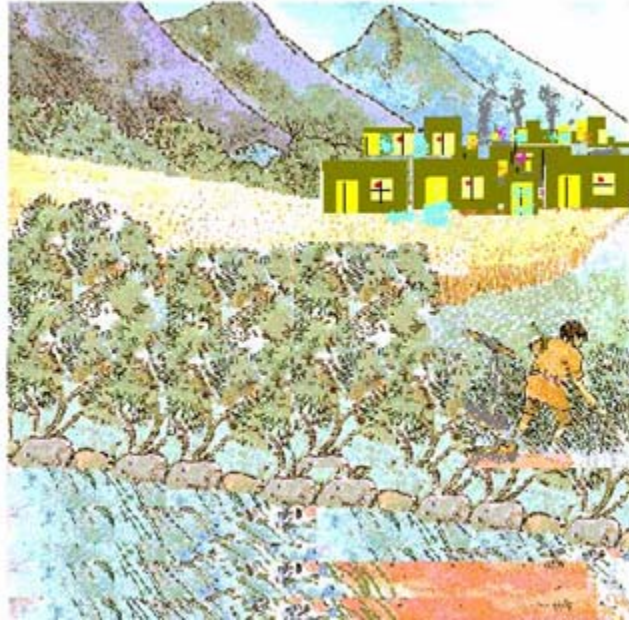
H'ewit H'ewiz

Kak H'emetal' u dade Řeyah'an

H'elîme u Mamosta Selah'

Gundî H'ewtawane

Dade Řeyh'an u kak H'emetal' jin u mêrdin .

Dade Řeyh'an u kak H'emetal' xel'kî gundî H'ewtewanen .

H'ewtewane gundêkî xoş dîmene.

Mal'ekanî gundî H'ewtewane le dawênî kêwî (Besrî) da saz kirawin.

Kêwî Besrî gelêk berze .

Kêwî besrî be ser şarî Sabl'ax da der'wanêt .

Le pişt pencerey mal'ekanî gundî H'ewtewanewe şarî Sabl'ax diyare.

Le ser banî mal'ekanî gundî H'ewtewanewe , beh'rekeî pena şarî Sabl'ax diyare .

Dade Řeyh'an u Kak H'emetal' le mal'ekey xoyanda dû manga u dû bizinyan r'agirtuwe.

Ewan dway tewawbûnî karî mezra, baqeyek giya bo manga u bizinekanyan debenewe mal'.

Dade Řeyh'an le r'oj da, dû caran manga u bizinekanî debate ser kanî.

Manga u bizinekan le kaniyaw u h'ewzekey ber mal'an da aw dexonewe.

Dade Řeyh'an le řîrî bizin u mangakanî , mast u penîr u keşk u řîrêj u r'on u do saz dekat.

Manga

Bizin

H'elîme

H'elîme kiçî dade Řeyh'an u kak H'emetal'e.

H'elîme le xwêndingey gundekeyan da deris dexwênê.

Kak Selah' , mamostay fêrgey gundî H'ewtewaneye.

Mamosta Selah' xel'kî şarî Serdeşte.

Şarî Serdeşt u şarî Sabl'ax nizîkî yekin.

H'elîme, le xwêndingeyan da yarîkarî mamosta Selah'e.

Le mal'îş da hawdestî daykêtî u, xizmetî manga u bizinekanîş dekat.

H'

h'

Mamostay hêja !

Dengî (H' h') le cîyatî (ح →) da saz kirawe . Bekar hênanî em tîpe le ber em mebeste buwe, ke (ح) le (هـ) ciya bikrêtewe u ew wişaney ke dengî (ح)yan têdaye le xorayî be dengî (هـ) ne nûsrên. Bo nimûne : H'usên be Husên nenûsrêt u H'eyif nebête Heyif u ....

H'	H'	H'	H'	H'
H'	H'	H'	H'	H'
h'	h'	h'	h'	h'
h'	h'	h'	h'	h'

Temrînî nûsîn:

Dade Ñeyh'an u kak H'emetal' jin u mêrdin .

Dade Ñeyh'an u kak H'emetal' jin u mêrdin .

Dade Ñeyh'an u kak H'emetal' xel'kî gundî H'ewtewanen .

Dade R'eyh'an u kak H'emetal' xel'kî gundî H'ewtewanen .

Mal'ekanî gundî H'ewtewane le dawênî kêwî (Besrî) da saz kirawin.

Mal'ekanî gundî H'ewtewane le dawênî kêwî (Besrî) da saz kirawin.

Kêwî Besrî gelêk berze . H'ewtewane gundêkî xoş dîmene.

Kêwî Besrî gelêk berze . H'ewtewane gundêkî xoş dîmene.

Le pişt pencerey mal'ekanî gundî H'ewtewanewe şarî Sabl'ax diyare.
 Le pişt pencerey mal'ekanî gundî H'ewtewanewe şarî Sabl'ax diyare.

Le ser banî mal'ekanî gundî H'ewtewanewe ,beh'rekeî pena şarî Sabl'ax diyare .
 Le ser banî mal'ekanî gundî H'ewtewanewe, beh'rekeî pena şarî Sabl'ax diyare .

Temrîn

- : Em wişane bixwênewe u dengî yekemyan bil'ê :

H'ewa H'îley esp Xal' Xuşkeza Cwan Caşik Çene Çekuç
 Çend

- : Em wişane bixwênewe u dengî axiryan bil'ê :

Teh'! Peh'! Selah' Fereh' Şax Nax Boşnax Sac Atac
 Tanc Paç Maç Çekuç

- : Le dû r'istey xwarewe da, dû wişe be r'engî sûr nusirawin, em dû wişeye hawmanan.

1 - Le ser banî mal'ekanî gundî H'ewtewanewe , beh'ir diyar.

2 - Le ser banî mal'ekanî gundî H'ewtewanewe, zirê diyare .

Beh'ir = Zirê

- : Le dû r'istey xwarewe da, dû wişê be r'engî sûr nusirawin, em dû wişeye dijmanan .

1 – Dwênê mangakanî dade Řeyh'an zor birsî bûn .

2 – Dwênê bizinekanî dade Řeyh'an zor têt bûn .

Birsî # Têt

- : Em wişane dijmanan :

Kiz # Ql'ew   Dara # Nedar   Beriz # Nizim   Cwan # Pîr
Nerim # Řeq   Sard # Gerim   Ter' # Wişik   Tarîk # Řûnak

- : Degel' hawr'êy pena bal'it danîşe u eto berî (1) bixwênewe u biradereket dengî yekemî wişekan bil'êtewe . Dwayeş biradereket berî (2) bixwênêtewe u eto dengî yekemî wişekan bil'êwe :

1	2
.....	.....
Xuşik	H'ewit
Xanî	H'amîd
Xerman	H'ewşe
Cewad	Camî
Cûcel'e	Çaw
Çom	Çira
Xatûn	Xel'ik
H'eyran	H'esen Zîrek
Cwan	Cwanmêr
Çewir	Çêşt
Çerim	Çwar
Xew	Xal'

- : Lem dû r'isteye da dû wişê be r'engî sûr nusirawin. Aya em dû wişêhe dû wişey hawmanan yan dû wişey dij mana ?

1 – Dade Řeyh'an u kak H'eme tal' xel'kî (**gund**)î H'ewtewanen .

2 - Dade Řeyh'an u kak H'eme tal' xel'kî (**dê**)y H'ewtewanen .

Le nêwanî em dû wişane da , çi nîşaneyek dadenêy ke nîşan bidat (dijmanan) yan (hawmanan) ?

Dê Gund

- : Em wişaney jêrewê bixwênewe u le nêwan dû wişekan da yekêk lem dû nîşaneyê dabinê ke nîşan bidat dû wişekan (Hawmanan) yan (Dijmana) ! = #

Dirêj Kurt

Řeş Sipî

Gund Dê

Sard Gerim

Tal' Şîrîn

Gewre Mezin

Biçûk Giçke

Gelêk Zor

Bal'inde Mel

- : Min depirsim u toys wil'am bidewe :

1 – Ême be xel'kî şarî Bokan del'êyn : Bokanî . Edî be xel'kî şarî Sabl'ax çi degutrêt ?

2 – Gundî H'ewtewane le dawênî çi şaxêk da saz kirawe ?

3 – Aya to hîç gundêk denasî ke le dawênî şax u kêw da saz kirabêt ?

4 – Le serbanî mal'ekanî gundî H'ewtewanewe çi debîndirêt ?

5 – Aya eto qet le beh'ir da melet kirduwe ?

6 – Şwênêk ke Zrê u awî lêbê xoştire, yan cêgay wişk u bê aw ?

7 – Dar u dirext u şînawerd le cêgay bê aw zortire, yan le cêgay awdar da ?

8 – Be bir'way to, Mirawî baştir mele dekat yan Mirîşik ?

9 – Eger masî le aw bête der, çi lê dê ?

10 – Dade Reyh'an le şîrî bizin u mangakanî çi saz dekat ?

11 – Manga deborênê u bizin debalênê , edî cûcel'ey mirîşik çilon bangî daykî dekat ?

Waney 34

Nesaε'

Saε'

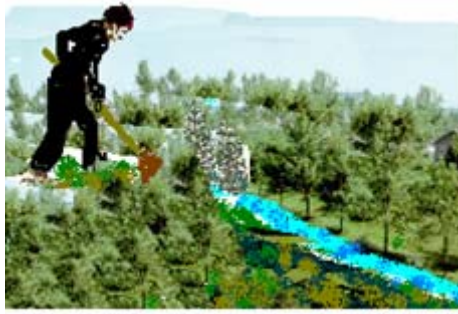
Nesaε'

Saε'

Baε'

Baε'ewan

Sîε'ar

Neε'ede

Şarî Neε'ede

Neε'ede şarêkî mezinî Kurdistanê .
 Şarî Neε'ede u şarî Şino nizîkî yekin.
 Neε'edeyî miwangir u ε'erîb newazin .
 Kak Aε'a , kur'î mam ε'enîye .
 Mam ε'enî u kak Aε'a neε'edeyîn .
 Mam ε'enî u kak Aε'a baε'ewanin .
 Ewan dû baε' u dû bêstaniyan awedan kirdotewe.
 Baε'î kak Aε'a gewreye , bel'am baε'î mam ε'enî biçûke.
 Caran mam ε'enî ciε'erekêş bû .
 Mam ε'enî be katî kar sîε'arî dekêşa.
 Çend caran duktor gutbûy ,eger mam ε'enî sîε'ar bikêşêt ,
 twanay karî namênêt .
 Mam ε'enî sîε'arî fir'ê da .
 Mam ε'enî qet dest bo sîε'ar nabatewe.
 Mam ε'enî dezanê sîε'arkêşan nexoşî dênêt.

ε' ε'

ε' ε' ε' ε' ε'

ε' ε' ε' ε' ε'

ε' ε' ε' ε' ε'

ε' ε' ε' ε' ε'

Temrînî nûsîn :

Nee'ede şarêkî mezinî Kurdistanê . Şarî Nee'ede u şarî Şino nizîkî yekin.
Nee'ede şarêkî mezinî Kurdistanê .Şarî Nee'ede u şarî Şino nizîkî yekin.

Şarî Nee'ede u şarî Şino nizîkî yekin. Nee'edeyî miwangir u ε'erîb newazin .
Şarî Nee'ede u şarî Şino nizîkî yekin. Nee'edeyî miwangir u ε'erîb newazin .

Kak Aε'a , kur'î mam ε'enîye . Mam ε'enî u kak Aε'a neε'edeyîn .
 Kak Aε'a , kur'î mam ε'enîye . Mam ε'enî u kak Aε'a neε'edeyîn .

Mam ε'enî u kak Aε'a baε'ewanin . dû baε' u dû bêstaniyan awedan kirdotewe.
 Mam ε'enî u kak Aε'a baε'ewanin . dû baε' u dû bêstaniyan awedan kirdotewe.

Baε'î kak Aε'a gewreye , bel'am baε'î mam ε'enî biçûke.
 Baε'î kak Aε'a gewreye , bel'am baε'î mam ε'enî biçûke.

Mam ε'enî caran sîε'erekêş bû . Mam ε'enî be katî kar sîε'arî dekêşa.
 Mam ε'enî caran sîε'erekêş bû . Mam ε'enî be katî kar sîε'arî dekêşa.

Mam ε'enî dest bo sîε'ar nabatewe. Mam ε'enî dezanê sîε'arkêşan nexoşî dênêt.
 Mam ε'enî dest bo sîε'ar nabatewe. Mam ε'enî dezanê sîε'arkêşan nexoşî dênêt.

Temrîn

Mamosta : Emaney jêrû , wişey hawmanan :

Nexoş = Nesaε'

Gewre = mezin

Biçûk = Giçke

Sîε'ar = Ciε'ere

Bab = Bawik

Xwêndinge = Fêrege = Qutabxane

Xwêndikar = Qutabî

Jûjik = Jûjî = Jîşik

- :Lem wişeney jêrewe da, pîtî (ε') , çendemîn dengî wişekekeye?

ε'erîb Neε'ede Baε' Sîε'ar ε'ardan ε'enî ε'ewis ε'embar

- : Emane bizane :

Danîştivanî şarî Neε'ade = Neε'adeyî

Danîştivanî şarî Şino = Şinoyî

Danîştivanî şarî Bane = Baneyî

Danîştivanî şarî Seqiz = Seqizî

Danîştivanî şarî Kerkûk = Kerkûkî

Danîştivanî şarî Bokan = Bokanî

Danîştivanî şarî Sine = Sineyî

Danîştivanî şarî Sabil'ag = Sabil'agî

Danîştivanî şarî Kirmaşan = Kirmaşany

Danîştivanî şarî Amed = Amedî

-: Toyş danîştivanî em şwênene, le beramberyanda binûse :

- Danîştivanî şarî Serdeşt =
 Danîştivanî şarî Rêwaniz =
 Danîştivanî şarî Kamyaran =
 Danîştivanî şarî Bîcar =
 Danîştivanî şarî Xaneqîn =
 Danîştivanî şarî Cwanro =
 Danîştivanî şarî Tekab =
 Danîştivanî gundî Gagesh =
 Danîştivanî gundî Aşîgul'an =
 Danîştivanî gundî Acîkend =
 Danîştivanî Şaredêy Çinaran =
 Danîştivanî Şaredêy Îndirqaş =
 Danîştivanî Şaredêy Agirîgeş =
 Danîştivanî Şaredêy Qumqel'a =
 Danîştivanî Şaredêy Rêbet =

- : Lem xiştaney jêrewe da nawî sê şarî Kurdistan nûsirawin ,
 bel'am pîtî yekemî sê şarekan nenûsirawin .
 Eto pîtekan bidozewe, încar nawî sê şarekan le xwarewe da
 binûsewe.

	e	r	d	e	ş	t
	e	q	i	z		
	i	n	e			

1 .....

2 .....

3 .....

- : Beyan u Gezîze xuşkin . Ewan pîtekanî dû şarî kurdisatanyan ciya kirdotewe u le nêw xiştekan da nûsîwyane . Le Beramberî xiştekanîş da çwarxaneyek r'esim kirawe. Eto pîtî her şarêk le nêw çwarxaney beramberî da lêk girê bidewe u nawî şarekan saε' bikewe .

K	i	r	m	a	ş	a	n
---	---	---	---	---	---	---	---

K	e	r	k	û	k
---	---	---	---	---	---

Waney 35

Hermê

Henar

Hel'uçe

Hencîr

Soybe xanim

Kak Şeho

Soybe xanim u kak Şeho , jin u mêrdin .

Kak Şaho u Soybe xanim le dê dejîn .

Jiyanî dêhat asûde u bê xem u bedûr le heraye .

Kak Şaho u Soybe xanim sê mindal'iyar heye .

Soybe xanim **Hel'al'e****Hêdî**kak **Şaho****Hêmin**

Kak **Şaho** u Soybe xanim kiçêk u dû kur'iyan **h**eye .

Kiçekeyan nawî **Hel'al'e** ye.

Hel'al'e sê sal'aneye.

Kur'e gewrekeyan , **Hêmin** , yazde sal'aneye.

Kur'e giçekeyan nawî **Hêdî**ye.

Hêdî u **Hêmin** dexwênin. "

Ewan le **h**efte da şeş r'ojan deçne fêrge bo xwêndin .

Hel'al'e çelê mindal'e u naçête fêrge .

Hêdî u **Hêmin** le r'ojanî Heînî da naçinewe fêrge .

Rojanî **heînî** , **Hel'al'e** u **Hêdî** u **Hêmin** pêkewe kaye deken .

Kak Şaho bæ'ewane . Bæ'ekey kak Şaho hejde dar hencîr, heşt dar henar u pênc dar hel'ûjey têdaye . Hencîrî bæ'î kak Şaho zor şîrîne , bel'am henar u hel'ûjekanî tirşin .

Kak Şaho, tirê u sêw be dêhat da degêr'ê u deyfiroşê . Bel'am hencîr u henar debate şar u le şar da deyfiroşê .

H h

Mamostay hêja ! Pîti (H . h) pîti çeqîwe u degel' dengbwênî (H . h) ciyawaze.

H   H   H   H   H

  H   H   H   H   H

  h   h   h   h   h

  h   h   h   h   h

Temrînî nûsîn:

Kak Şaho u Soybe xanim kiçêk u dû kuriyan heye .

Kak Şaho u Soybe xanim kiçêk u dû kuriyan heye .

Kiçekeyan nawî Hel'al'e ye. Hel'al'e sê sal'ane.

Kiçekeyan nawî Hel'al'e ye. Hel'al'e sê sal'ane.

Kur'e gewrekeyan , Hêmin , yazde sal'ane. Kur'e giçekeyan nawî Hêdîye.

Kur'e gewrekeyan , Hêmin , yazde sal'ane. Kur'e giçekeyan nawî Hêdîye.

Ewan le hefte da şeş r'ojan deçne fêrge bo dexwênin .

Ewan le hefte da şeş r'ojan deçne fêrge bo dexwênin .

Hel'al'e çelê mindal'e u naçête fêrge .

Hel'al'e çelê mindal'e u naçête fêrge .

Hêdî u Hêmin le r'ojanî Heînî da naçinewe fêrge .

Hêdî u Hêmin le r'ojanî Heînî da naçinewe fêrge .

Ŗojanî heînî , Hel'al'e u Hêdî u Hêmin pêkewe kaye deken.

Ŗojanî heînî , Hel'al'e u Hêdî u Hêmin pêkewe kaye deken.

Temrîn

Mamosta : Em wişaney jêrewe bixwênewe u bil'ê , pîtî (H.h) ,
çendemîn pîtî wişekeye .

Bo wêne, le wişey Me**h**abad da , min del'êm sêyemîn pîtîe. .

Hwir **H**wîr **H**engwîn **H**at **H**enar **D**êhat **D**ahat **S**erhat
Hel'al'e **H**êmin **H**ejar **H**encîr **T**eha **H**ewlêr **G**ewher **H**awr'ê
Hel'o **H**êşu **Ş**ehên **H**êro **M**ehîn **M**ehnaz **Ş**ehnaz **D**ihok
Şehab **F**erhad **D**ehol' **B**ehar **N**ehênî

- : Eme bizane .

Şarî Mehabad dû nawî heye ; Caran şarî Sabil'ag bû , bel'am êsta Mehabade .

- : Em dû nîşaneyet lebîre? = #

Le jêrewe da çend wişeyek, dû be dû nûsrawin, to pêt waye kam yek le dû nîşanekanî sereweyan pêwîste ?

1 – Şîrîn	☐	Tiriş
2 – Dûr	☐	Nizîk
3 – Sard	☐	Gerim
4 – Mezin	☐	Gewre
5 – Çak	☐	Baş
6 – Baş	☐	Xirap

- : Çend kur' pêkewe destebiran.

-Çend kiç pêkewe destexuşkin.

-H'elîme u Fatê u sawan destexuşkin.

-Hejar u Hêmin u Hel'gêrd destebiran.

Em dû çolekeye destexuşkin.